

به نام ایران به کام روسیه

درآمد ۱۷ میلیارد دلاری بزرگترین میدان گازی جهان در جیب روسیه

ایران ۱۷ میلیارد دلار قرارداد برای تلاش برای معکوس کردن کاهش چشمگیر تولید پیش بینی شده از بزرگترین مخزن گاز جهان منعقد کرده است.
قراردادهای گاز پارس جنوبی ایران به روسیه نشان می‌دهد که پروژه‌های به تعویق افتاده را سرعت می‌بخشد و مسکو قرار است گاز با تخفیف و کنترل عمده بر تولید و قیمت‌گذاری را به دست آورد.

به گزارش گروه صنعت و تجارت پایگاه اطلاع رسانی دریا و نفت، به نقل از OilPrice: ایران ۱۷ میلیارد دلار قرارداد برای تلاش برای معکوس کردن کاهش چشمگیر تولید پیش بینی شده از بزرگترین مخزن گاز جهان منعقد کرده است.

میدان پارس جنوبی ۳۷۰۰ کیلومتر مربع وسعت دارد و حدود ۱۴.۲ تریلیون مترمکعب ذخایر گازی به اضافه ۱۸ میلیارد بشکه میعانات گازی دارد. علاوه بر تولید نزدیک به ۸۰ درصد از تولید گاز ایران، حدود ۴۰ درصد از کل ذخایر گازی ۳۳.۸ تریلیون متری آن (عمدتاً در مناطق جنوبی فارس، بوشهر و هرمزگان واقع شده است) را نیز به خود اختصاص می‌دهد.

بخش دیگر این مخزن عظیم گاز، ۶۰۰۰ کیلومتر مربع گنبد شمالی قطر (یا "میدان شمالی") است که سنگ بنای وضعیت صادرکننده گاز طبیعی مایع (LNG) در جهان است. از این نظر، قطر در بحبوحه برنامه ای برای افزایش تولید از سمت مخزن پارس جنوبی/گنبد شمالی از طریق تکنیک های افزایش فشار است.

به گفته وزارت نفت این کشور، تنها چشم انداز تولید را برای ایران بدتر می‌کند. بنابراین، آیا این قراردادهای عظیم جدید می‌توانند افت شدید پیش بینی شده در تولید گاز حساس پارس جنوبی را معکوس کنند؟

طبق آمار رسمی دولت ایران، کل سایت پارس جنوبی در حال حاضر حدود ۷۰۰ میلیون متر مکعب (میلی متر مکعب در روز) در روز تولید می‌کند. وزارت نفت ایران اخیراً پیش بینی کرده است که کاهش تولید از سال ۲۰۲۷ به بعد حدود ۲۸ میلیون متر مکعب در سال (میلی متر مکعب در سال) خواهد بود که حدود ۱ درصد کاهش در سال است.

این شرکت اضافه کرده است که این میزان ممکن است پس از سال ۲۰۲۹ به ۴۲ میلیون متر مکعب در سال افزایش یابد - کاهش ۱.۶ درصدی در سال. با این حال، یک منبع ارشد که به طور انحصاری با این وزارت کار می‌کند، هفته گذشته به OilPrice گفت که اینها احتمالاً «بسته به متغیرها، دست‌کم گرفتن قابل‌توجهی هستند».

در واقع، بر اساس ارزیابی‌های اخیر صندوق توسعه ملی خود ایران، تولید کل گاز ایران طی ۱۰ سال آینده به دلیل کاهش فشار در میادین، حداقل ۲۵ درصد کاهش خواهد یافت و پارس جنوبی در این دوره ۳۰ درصد کاهش خواهد داشت.

بدتر از آن، پیش‌بینی سال گذشته منصور دفتریان، رئیس موسسه نفت ایران بود که در صورت عدم ارتقای اساسی در نگهداری میادین گازی پارس جنوبی، تا پایان سال ۲۰۲۶ تولید روزانه گاز ممکن است به ۲۰۰ میلیون مترمکعب در روز کاهش یابد و شکاف قابل توجهی در عرضه گاز برای مصارف گرمایشی و صنعتی ایجاد کند.

یکی از عوامل کلیدی تعیین کننده در مورد میزان کاهش تولید گاز ایران این است که شرکت‌هایی که قراردادهای بزرگ جدید را منعقد کرده اند، چگونه هر یک از چاه ها را توسعه خواهند داد. به گفته این منبع ایرانی، در دوره بین اوایل سال ۲۰۱۷، زمانی که قطر توقف طولانی مدت تولید از گنبد شمالی خود را لغو کرد و زمانی که ایالات متحده به طور یک جانبه از برنامه جامع اقدام مشترک (برجام، توافق هسته‌ای) در ماه می ۲۰۱۸ خارج شد، ایران و قطر بر روی راه‌هایی برای توسعه کامل ذخیره‌سازی کار کرده بودند.

نظم جدید بازار جهانی نفت وی گفت: «توسعه در آن زمان در طرف ایرانی دیدنی نبود، اما ثابت بود و عموماً شرایطی را رعایت می‌کرد که هدف آن حفظ یکپارچگی میدان بود که با قطر توافق شده بود». طبق این گزارش: «با این حال، پس از اعمال مجدد تمام تحریم‌های آمریکا علیه ایران پس از خروج از برجام، شرکت‌های ایرانی محلی که مسئولیت آن را برعهده گرفتند، مهارت، تجربه، فناوری یا ماشین‌آلات لازم را نداشتند تا جایی که شرکت‌های خارجی کار را متوقف کرده بودند، ادامه دهند و همچنین تحت فشار قرار گرفتند تا حفاری بیشتری برای کسب درآمد از گاز داشته باشند».

او افزود: «این بدان معناست که آنها اغلب بدون فکر زیاد برای حفظ یکپارچگی ساختاری چاه‌ها حفاری‌ها را عجله می‌کردند و این به طور قابل‌توجهی بر خروجی‌های آتی چندین چاه تأثیر گذاشته است».

متأسفانه برای ایران، انتخاب شرکای مایل آن برای کمک به جلوگیری از کاهش تولید گاز فاجعه بار در هفته‌ها و ماه‌های اخیر بسیار محدودتر شده است. کمک چین به کشوری که با آن "توافقیانه همکاری جامع ۲۵ ساله ایران و چین" را امضا کرده بود، همانطور که برای اولین بار در هر نقطه از جهان در مقاله من در ۳ سپتامبر ۲۰۱۹ در مورد این موضوع فاش شد و همچنین به طور کامل در کتاب اخیرم به طور کامل توضیح داده شد، به طور قابل

توجهی در نتیجه بررسی دقیق‌تر روابط، برنامه‌های سابق واشنگتن، کاهش یافته است.

شرکت‌ها و افراد از هر کشوری که با تجارت نفت و گاز تهران در ارتباط هستند، در میان چندین حوزه تجاری دیگر، از جمله از چین و هنگ کنگ. این علاوه بر کاهش بودجه چین برای ایران در نتیجه تلاش پکن برای بازیابی کامل اقتصادی پس از سه سال کووید و سیاست سخت «صفر کووید» آن است.

روسیه نیز با طولانی شدن جنگ در اوکراین، اقتصاد خود را از تحریم‌ها آسیب دیده است. این منبع ایرانی در هفته گذشته به طور انحصاری به OilPrice. گفته: «برخی از رویه‌های مورد نیاز برای تغییر قابل توجه اوضاع در پارس جنوبی تنها با استفاده از فناوری و تجهیزات و تخصص موجود در شرکت‌های برتر غربی مانند توتال انرژی که در فاز ۱۱ [پارس جنوبی] قبل از خروج آمریکا از برجام مشارکت داشت، انجام می‌شود.»

او گفت: «به عنوان مثال، تنها برای آن فاز، [TotalEnergies] قرار بود یک سکوی عظیم [۲۰۰۰ تنی] بسازد که بسیار بزرگتر از هر چیزی در پارس جنوبی و دو کمپرسور عظیم است و سایت به حدود ۱۵ سکو و حدود ۳۰ کمپرسور برای کمک به حفظ فشار نیاز دارد.

وی افزود: «هیچ یک از شرکت‌های ایرانی که این قرارداد را امضا کرده‌اند نتوانستند چنین چیزی را محقق کنند.» وی خاطرنشان کرد: ایران هرگز حتی یک سکوی ۴۰۰۰ تنی هم نساخته است و وزارت نفت اخیراً تأیید کرده است که همچنان روی زیرساخت‌های پشتیبانی مورد نیاز برای ساخت چنین تجهیزاتی کار می‌کند.

با این اوصاف، چهار شرکتی که جوایز ۱۷ میلیارد دلاری دریافت کردند - حداقل رسماً - عبارتند از: پتروپارس، گروه مپنا، مهندسی و ساختمان صنایع نفت، و قرارگاه سازندگی خاتم الانبیاء (ص) سپاه پاسداران انقلاب اسلامی (خاتم). این منبع آگاه در ایران گفت: اظهارات مستقیم وزارت نفت درباره کاهش پیش‌بینی‌شده تولید گاز از پارس جنوبی به‌طور غیررسمی پیامی به روسیه بود که شرکت‌های این کشور که قراردادهای مربوط به سال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۴ را از سوی خاتم تحویل داده‌اند،

وی افزود: شرکت‌های روسی اکنون تا ۳۵ درصد از تولید افزایش یافته را با تخفیف ۳۰ تا ۳۵ درصد با استفاده از میانگین متحرک قیمت شش ماهه دریافت خواهند کرد. جذاب‌تر کردن این معامله برای روسیه این است که چگونه این قراردادهای پارس جنوبی سودمندی آن را برای پکن در روابط نابرابر فزاینده بین دو کشور تقویت می‌کند.

«جالب است که طرف روسی قبلاً شرکت‌های شل چندگانه‌ای را در سنگاپور، مالزی و اندونزی راه‌اندازی کرده است که به‌عنوان خریدار از طرف چینی‌ها در تلاش برای دور زدن تحریم‌های جدید آمریکا عمل می‌کنند.» وی در پایان گفت: ساختار مالی نهایی این قرارداد همچنان سیال است، اما روس‌ها از این معامله ضرر نخواهند کرد و همچنین کنترل بی‌چالش بر سطح تولید گاز پارس جنوبی و قیمت فروش آن را تضمین خواهند کرد.